

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA

PROGRAMACIÓN DOCENTE DO TRABALLO FIN DE ESTUDOS (TFE). CURSO 2019-2020

CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO Decreto 163/2015 do 29 de outubro)

MODIFICADO SEGUNDO AS INSTRUCCIÓNS DO 27 DE MARZO DE 2020

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN													
DISCIPLINA TRABALLO FIN DE ESTUDOS													
ESPECIALIDADE:	INTERPRETACIÓN							ITINERARIOS:	PERCUSIÓN				
CARÁCTER:	OBRIGATORIO							TIPO DE CLASE:					
DEPARTAMENTO:	PERCUSIÓN							XEFE DE DPTO.:	Pilar García Ríos				
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:							
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Observacións: O alumno/a terá un titor/a asignado da especialidade, co que realizará as necesarias titorías para o asesoramento no correspondente traballo				
ECTS								10					
DOCENTES:	NOME E APELIDOS							EMAIL/TEL/WEB	TITORÍA				
	Pilar García Ríos							pigarciaríos@gmail.com	Mércores 14:30h				

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS

O TFE pretende dotar ao alumno das competencias asociadas ao título a través da investigación de aspectos relacionados co instrumento e a través da interpretación pública. Constará de dúas partes, una parte de realización dun traballo de investigación e outra na que se interpretará un programa de concerto co instrumento. O traballo será persoal e autónomo, debendo efectuar a súa defensa ante a Comisión de Avaliación no momento da realización da proba.

COÑECEMENTOS PREVIOS: Os incluídos no resto das materias do itinerario

COMPETENCIAS
TRANSVERSAIS:

T1 Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2 Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala axeitadamente.
T3 Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T4 Utilizar eficientemente as tecnoloxías da información e a comunicación.
T5 Comprender e empregar cando menos unha lingua estranxeira no eido do seu desenvolvemento profesional.
T6 Realizar autocrítica cara o propio desempeño profesional e interpersoal
T8 Desenrolar razoada e criticamente ideas e argumentos
T14 Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.
T15 Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
T16 Empregar os medios e recursos ao seu alcance con responsabilidade cara o patrimonio cultural e medioambiental.

COMPETENCIAS XERAIS:

X2. Mostrar aptitudes adecuadas para a lectura, improvisación e recreación musical.
X3. Producir e interpretar correctamente a notación gráfica de textos musicais.
X5. Coñecer os recursos tecnolóxicos propios do seu campo de actividade e as súas aplicacións na música preparándose para asimilar as novidades que se produzan.
X6. Dominar un ou máis instrumentos musicais nun nivel adecuado ao seu campo principal de actividade.
X7. Demostrar capacidade para interactuar musicalmente en diferentes tipos de proxectos musicais participativos.
X8. Aplicar os métodos de traballo máis apropiados para superar os retos que se presenten no terreo do estudo persoal e na práctica musical colectiva.
X10. Estar familiarizado con un repertorio amplo e actualizado, centrado na súa especialidade pero aberto a outras tradicións. Recoñecer os rasgos estilísticos que caracterizan dito repertorio e poder describilos de forma clara e completa.
X13. Estar familiarizado cós diferentes estilos e prácticas musicais que lle permitan entender, nun contexto cultural máis amplo, o seu propio campo de actividade.
X21. Crear e dar forma aos seus propios conceptos artísticos tras desenvolver a capacidade de expresarse a través deles a partir de técnicas e recursos asimilados.
X25. Coñecer e ser capaz de utilizar metodoloxías de estudo e investigación que o capaciten para o continuo desenvolvemento e innovación da súa actividade musical ao longo da súa carreira.

COMPETENCIAS
ESPECÍFICAS:

EI1. Interpretar o repertorio significativo da súa especialidade tratando de xeito adecuado os aspectos que o identifican na súa diversidade estilística.
EI2. Construír unha idea interpretativa coherente e propia.
EI3. Demostrar capacidade para interactuar musicalmente en todo tipo de proxectos musicais parcitipativos, dende dúo ata os grandes conxuntos.
EI4. Expresarse musicalmente có seu instrumento/voz de xeito fundamentado no coñecemento e dominio da técnica instrumental e corporal, así como nas características acústicas, organolóxicas e nas variantes estilísticas.
EI5. Comunicar, como intérprete, as estruturas, ideas e materiais musicais con rigor.
EI6. Argumentar e expresar verbalmente os seus puntos de vista sobre a interpretación, así como responder ao reto que supón facilitar a comprensión da obra musical.
EI8. Asumir adecuadamente as diferentes funcións subordinadas, participativas ou de liderado que se poden dar nun proxecto musical colectivo.
EI10. Coñecer as aplicacións escénicas que implica a súa actividade profesional e ser capaz de desenvolver as súas aplicacións prácticas.

Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015 do 29 de outubro

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Desenvolver as capacidades necesarias para exercer una axeitada actividade profesional no ámbito da interpretación musical	Todas
Desenvolver a capacidade de relacionar e sintetizar os coñecementos e habilidades adquiridos ao longo dos estudos superiores a través da interpretación musical pública.	Todas
Desenvolver a capacidade de relacionar e sintetizar os coñecementos adquiridos ao longo dos estudos superiores a través da elaboración e exposición pública dun traballo escrito.	Todas

4. CONTIDOS		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1.- Proposta, realización e defensa dun traballo académico	1.1.- Realización e entrega da proposta do traballo 1.2.- Realización do traballo baixo as directrices do titor. 1.3.- Preparación da exposición pública e debate do traballo	Todas
2.- Proposta e interpretación pública dun programa de concerto	2.1.- Realización e entrega da proposta de concerto. 2.2.- Preparación da interpretación do concerto. 2.3.- Interpretación pública do concerto.	Todas

5.1. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Práctica individual e/ou colectiva		200	200
Pescuda/organización de información		42	42
Redacción de traballo		42	42
Titorías	16		16
TOTAL HORAS (30h=1ECTS):			300

5.2.- DESCRITORES DE PLANIFICACIÓN DOCENTE

Proposta dirixida ao departamento da súa especialidade do tema concreto que pretende desenvolver	<p>As propostas presentaranse na secretaría do centro cumprimentando o modelo correspondente, que deberá levar a aprobación inicial do titor asignado. A data límite será o 15 de novembro publicada con anterioridade. Dita proposta constará alomenos dos seguintes puntos:</p> <p>Título Xustificación Índice xeral.</p> <p>A aceptación da proposta por parte do Departamento resolverase nos prazos publicados con anterioridade. De non considerarse idónea a proposta formulada o/a alumno/a deberá aceptar os cambios propostos polo departamento ou formular unha nova proposta. Neste caso, o alumno disporá dun prazo de 10 días naturais en período lectivo para reformular a súa proposta. Calquera aspecto do TFE poderá ser modificado, solicitando dita modificación mediante instancia ó departamento de percusión cunha data límite de 30 días naturais antes do día da exposición maxistral do alumno diante do tribunal. Unha vez revisada a petición, o dpto. resolverá o que proceda e informará directamente ao alumno a través de correo electrónico.</p>
Titoría	<p>O alumno poderá solicitar os consellos do seu profesor Titor que o guiará tanto na preparación do Traballo Académico (temática, estrutura, corrección de erros, fontes documentais, etc.) coma nas directrices necesarias para a posta en escena do recital (temática deste, comportamento no escenario, proba acústica, etc.)</p>
Ensaio do recital cos acompañantes (en caso de haberlos)	<p>O alumno poderá dispoñer das instalacións do para realizar os ensaios pertinentes co obxecto de preparar o seu recital.</p>
Realización do traballo escrito	<p>O traballo académico deberá ter unha extensión mínima de vinte páxinas, 5500 palabras, en tamaño DIN A-4 con letra arial 12 puntos a dobre espazo, sen contar coas referencias bibliográficas e os títulos. Dito traballo deberá conter un resumo da mesma en idioma estranxeiro e outro en galego e castelán.</p> <p>O alumno entregará o traballo na secretaría do centro nas datas que se determinen a tal efecto, que ha de ser posterior á publicación das cualificacións e en calquera caso, con tres semanas de antelación sobre a data de exame,.</p> <p>O Traballo presentarase no formato establecido na Circular 10/2014. apartado 3.2. e cumprimentando o formulario correspondente, que levará o visto bo do profesor titor.</p> <p>Entregaranse una copia do mesmo debidamente encadernadas (preferiblemente encadernación non de espiral para facilitar a súa colocación na biblioteca do centro), mais una copia en formato dixital.</p>
Exposición Maxistral do alumno diante do Tribunal	<p>O alumno realizará unha defensa do seu Traballo Académico diante do Tribunal que terá unha duración máxima de 20 min. Despois da defensa o Tribunal abrirá un proceso de debate que non durará máis de 10 min.</p>

<p>Proposta dirixida ao departamento da súa especialidade do programa de recital</p>	<p>O programa presentado irá acompañado dunha xustificación e das notas ao programa, que deberán incluír:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Introdución (opcional) -Comentarios sobre cada unha das obras- <p>Xunto coa presentación da proposta, deberase deixar ao Departamento de Percusión copia das partituras a interpretar en depósito durante unha semana (pódese entregar una copia dixital en PDF). A proposta poderá ser modificada, solicitando dita modificación ó departamento. Das obras propostas para concerto una delas terá que ser de montaxe nova, é dicir, non traballada nos estudos do conservatorio. No caso de alumnos que sexan acompañados polo seu profesor de repertorio con piano acompañante, terán que consultar ao departamento de Piano Acompañante calquera modificación das propostas fóra dos prazos establecidos.</p>
<p>Recital público Gravación ou traballo escrito coa proposta de concerto aprobada polo departamento</p>	<p>O Recital terá una duración entre 45 e 70 minutos, cun descanso opcional non computable que non supere os 15 minutos.</p> <p>Deberase presentar unha gravación cunha duración total de música de 25 minutos (sen contar cambios entre pezas). A gravación farase nunha soa toma, sen editar e na franxa horaria que o centro determine. Para a realización desta gravación seguiranse os seguinte pasos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Titor e alumno consensuarán a elección do repertorio a gravar, que terá que ser aprobada polo departamento. • Asignarase día e hora de realización de gravación (previsiblemente semana do 29 de xuño). • Có obxectivo de garantir unha interpretación en directo coa mínima manipulación posible, no momento de realización da gravación facilitaráselle ao alumno unha clave (frase ou dígito) que terá que inserir nun momento concreto da gravación. • O alumno disporá de dúas horas, computables a partir do momento en que se lle facilita a clave, para realizar a gravación e enviala ao tribunal cualificador. <p>Excepcionalmente, no caso de que ao alumno lle sexa imposible acceder a instrumentos para realizar a gravación, poderase presentar un traballo escrito, de acordo a un modelo establecido, en substitución da gravación. O traballo abordará una análise interpretativa dunha selección de obras consensuadas co titor e aprobadas polo departamento. Deberá ter unha extensión mínima de 30 páxinas (9000 palabras), en tamaño DIN A-4 con letra arial 12 puntos a dobre espazo, sen contar coas referencias bibliográficas e os títulos.</p>

6.1. CRITERIOS DE AVALIACIÓN DO CONCERTO	PONDERACIÓN
<p>Demostrar dominio das diferentes técnicas e recursos interpretativos nos instrumentos de percusión. Execución rítmica precisa e segura, calidade no son e afinación, homoxeneidade no son e riqueza tímbrica, fidelidade ao texto, interpretación correcta de signos de expresión e articulación, coherencia e rigor estilista na interpretación do programa, profesionalidade no escenario, utilización de recursos escénicos e interpretación do programa de memoria.</p>	85%
<p>Dificultade técnica e interpretativa, interese artístico do programa</p>	15%
<p>Elaboración das notas ao programa (valorarase o contido exposto e a súa redacción)</p>	10%
6.2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN DA ELABORACIÓN E EXPOSICIÓN DO TRABALLO	PONDERACIÓN

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA

Aspectos formais do traballo. Claridade de ideas, de exposición e de organización da información. Relación e coherencia entre as partes do traballo vinculada a una boa calidade lingüística do discurso.	15%
Suficiencia e profundidade do marco teórico, de xeito que se demostre ter coñecementos sobre o desenvolvemento e nivel alcanzado no tema tratado. Creatividade e orixinalidade na presentación temática, na súa abordaxe ou no seo tratamento. Documentación de apoio actualizada e referencias bibliográficas citadas conforme ás normas propias dos traballos científicos e profesionais.	60%
Conclusións do traballo	10%
Presentación do traballo.	15%

7. CUALIFICACIÓN

A cualificación do TFE, que será única, calcularase a partir da media aritmética das cualificacións emitidas polos membros do tribunal presentes na sesión de avaliación, expresada en termos numéricos cun decimal, eliminando as cualificacións individuais dos membros do tribunal que difiran entre si tres ou mais enteiros. No caso de empate entre cualificacións máximas ou mínimas, só será excluída unha delas.

Dita cualificación final resultará da suma das ponderacións das dúas partes da proba, a do traballo e a do concerto. Será necesario acadar unha nota igual ou superior a 5 en ambas partes para poder calcular a media. A nota resultante da parte A, a do traballo de investigación ponderará un 20%, mentres que a parte B, concerto final, ponderará un 80%.

Anexo I: guía para a realización do traballo escrito avaliable para TFE.

O traballo abordará una análise interpretativa dunha selección de obras consensuadas co titor e aprobadas polo departamento. Deberá ter unha extensión mínima de 30 páxinas (9000 palabras), en tamaño DIN A-4 con letra arial 12 puntos a dobre espazo, sen contar coas referencias bibliográficas e os títulos.

TÍTULO

Nome
Correo electrónico

Traballo realizado como requisito parcial para a obtención do Título Superior de Música de Interpretación por la especialidad de Percusión

Data
Conservatorio Superior de Música de A Coruña
Departamento de Percusión

Índice

[Podes consultar aquí como facer un índice de contido en word.](#)

Contido

Guía para a realización do traballo escrito avaliable para TFE.....	8
1.- Título da peza e compositor	11
1.1.- Contextualización.....	11
1.2.- Análise estrutural, harmónico, tímbrico e textural	11
1.3.- Análise estilístico.....	11
1.4.- Análise de dificultades interpretativas:	11

1.- Título da peza e compositor

1.1.- Contextualización

Apartado a que se fale do autor da obra e se sitúe a peza dentro da traxectoria creativa do compositor.

1. 2.- Análise estrutural, harmónico, tímbrico e textural

Expoñer un análise completo da estrutura da peza. Realizar un análise harmónico, tímbrico e textural e de calquera outro aspecto determinante no proceso compositivo da peza.

1.3.- Análise estilístico

Identificar o estilo no que se enmarca a obra e indicar as súas características. Sinalar os puntos que o intérprete ten que ter en conta ao tocar neste estilo.

1.4.- Análise de dificultades interpretativas:

- Localizar na obra os puntos que resultan de certa dificultade técnico/interpretativa á hora de preparar a peza. Son puntos onde se fallan notas, non se acada a velocidade desexada, falta claridade, faise evidente unha falta de destreza...
- Analizar o motivo do erro ¿por que fallas?.
- Propoñer exercicios técnicos (inventados ou de métodos) ou outro tipo de medidas que axuden a resolver esas dificultades. Por exemplo, cando hai que tocar no vibráfono certos acordes pechados (re, fa#, sib, re) pode ser non se acerten o fa# e sib porque o corpo está moi cerca do instrumento (algo común ao ter o pe no pedal). A medida que axuda a resolver esa dificultade é alonxarse un pouco do instrumento.